

Література:

1. Ілляшенко С.М., Шипуліна Ю.С. Застосування гаджетів на практичних заняттях з маркетингу. Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір: матеріали наук.-метод. Інтернет-конф., м. Харків, 25 бер. 2021 р. / ХНАДУ. Харків, 2021. С. 33-34. URL : <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2342>.
2. Ілляшенко С.М., Ілляшенко Н.С., Шипуліна Ю.С., Райко Д.В. Перспективи і проблеми інноваційного розвитку в умовах четвертої промислової революції. Управління інноваційною діяльністю: теорія і практика: колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., професора Витвицької О.Д. Київ: ТОВ «АГРАР МЕДІА ГРУП», 2021. С. 112-131.
3. Ілляшенко С.М., Шипуліна Ю.С., Ілляшенко Н.С. Проблеми і перспективи розвитку в Україні цифрової економіки в контексті забезпечення економічної безпеки держави. *Сталий розвиток - XXI століття. Дискусії 2021: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції* / Національний університет "Києво-Могилянська академія" / за ред. проф. Хлобистова Є.В. Київ, 2021. С. 194-201.

УДК 378.147**НАПРЯМКИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

*Ковцур К.Г., к.т.н., доцент,
kovtsyur@ukr.net*

*Любий Є.В., к.т.н., доцент,
lion_khadi@ukr.net*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

На сьогоднішній день динаміка розвитку освіти більшою мірою визначає напрям розвитку України. Аксиомним стає той факт, що знання, які отримують здобувачі у закладах вищої освіти (ЗВО) поступово трансформуються в ресурс, що визначає конкурентоспроможність держави та її статус у світовій спільноті. А отже від якості отриманих знань під час навчання у ЗВО, їх практичного впровадження в професійну діяльність і буде залежати якість життя громадян.

При плануванні підходів до уможливлення інновації навчального процесу необхідно враховувати такі параметри, як рівень відповідних знань та навичок, ефективність його організації, а також задоволеність сторін навчальним процесом, що надається. У сучасних умовах нівелюються багато традиційних систем взаємодії викладача і здобувача, що постійно функціонують у сфері освіти, і формуються

нові. Зростання попиту на якісну освіту не може бути задоволене традиційними освітніми програмами та традиційними методами навчання, що й пояснює використання сучасних комп'ютерних технологій, розвиток навчання в режимі онлайн, поява в ЗВО нових підрозділів, що спеціалізуються на такого роду діяльності.

Сучасна вища освіта потребує знищення меж та обмежень в методах навчання. Як показує статистика, рівень задоволеності здобувачів «традиційною» освітою не надто високий, а з переходом на нові форми навчання з застосуванням сучасних технологій – зростає у декілька разів. Так, аналіз проведеного опитування серед студентів факультету транспортних систем університету показав, що кількість студентів, які критично налаштовані та не бачать позитивної динаміки в роботі системи освіти, знизилася з 31% (у 2015 р.) на 17% (у 2021 р.), однак 74% опитаних відзначили покращення якості роботи системи освіти. Дві третини респондентів (62%) впевнені у тому, що вони зможуть за необхідністю влаштуватися у своєму місті на роботу за фахом. Лише кожен третій опитаний невпевнений в тому, що у нього не виникне проблем із працевлаштуванням.

В цілому рівень задоволення отриманою освітою випускниками факультету достатньо високий. Випускникам кафедри транспортних систем і логістики 2020 р. через рік після завершення навчання пропонувалось оцінити рівень задоволеності отриманою освітою за шкалою від 0 до 10, де 0 – значило, абсолютно незадоволений, а 10 – повністю задоволений, та рівень задоволеності своєю професією та роботою. Результати показали, що оцінки не різняться між тими респондентами, які займають і не займають керівну посаду. Так задоволеність рівнем освіти склала 7,1, а задоволеність своєю роботою та професією склала 7,3.

Пояснити достатньо високий рівень задоволення випускників набутою освітою можна бурхливим розвитком дистанційного навчання, з удосконаленням комп'ютерних телекомунікацій та впровадженням сучасних інформаційних технологій. Вища освіта сьогодення не має кордонів і дозволяє поєднувати навчання з професійною діяльністю. Освіта набула властивості безтериторіальності, де можна її отримувати як в межах країни, так і за її межами. Таким чином вища освіта стала більш гнучкою до сучасних умов. Трансформація вищої освіти на основі нових інформаційних технологій сприяє становленню нової парадигми в

освіті – відкритій освіті, яку можна вважати більш адекватною формою розвитку суспільства.

Для успішного функціонування сучасної вищої освіти необхідне досягнення наступних цілей:

1. Розуміння сучасних змін у навчанні, що направлені на підтримку індивідуального та соціального розвитку здобувача, розвиток вміння вчитися, творчо мислити. У всіх запроваджених за останнє десятиліття державою навчальних програмах багаторівневої освіти відзначається зосередженість на здобувача, важливість отримання ним ключових компетенцій, необхідність пов'язувати в навчальному процесі нові знання з наявними, з різними галузями. Необхідним залишається впровадження навичок самонавчання та самостійного вирішення проблем здобувачами, причому як самостійно, так і у колективі.

2. Компетентні та мотивовані викладачі. Гідна оцінка результатів роботи викладача повинна стати запорукою його саморозвитку. У суспільстві має змінитися звичний образ викладача: трудовий розпорядок має стати таким, щоб робота викладача сприймалася суспільством як справа честі, захоплююча справа для кращих.

3. Узгодженість між можливостями навчання у ЗВО та потребами ринку праці. Якісна та гнучка освіта з широким вибором можливостей має враховувати потреби розвитку ринку праці. Для рівного та саморегулюючого функціонування системи навчання необхідно, щоб навчальні програми були доцільними, а інформація про ринок праці та розвиток економіки була відкритою для всіх. Вибір того чи іншого напрямку навчання спрямовується, перш за все, за допомогою корисної інформації та консультування. Бачиться доцільним розробка важелів впливу, що дозволить підвищити інтерес підприємств до пропозиції місць проходження практики з урахуванням можливостей та обмежень, що впливають в залежності від їх розміру та професійної діяльності.

4. Діджиталізація вищої освіти. У навчанні більш цілеспрямовано та продуктивно повинні застосовуватися сучасні цифрові технології з впровадженням відкритих освітніх ресурсів, які можуть бути реалізовані в різних форматах: відео-лекції, матеріали, підручники, спеціальні комп'ютерні програми та платформи.

5. Рівні можливості для навчання протягом усього життя. Для усіх бажаючих повинні бути створені рівні можливості для навчання протягом усього життя. Мають бути забезпечені для всіх шарів

населення рівні можливості щодо отримання якісного та відповідного їх здібностям освіти. Слід зазначити, що на сьогодні залишається ще ряд соціальних, економічних та регіональних бар'єрів, що обмежують ці можливості. Але головною проблемою є забезпечення рівних можливостей у здобутті освіти молодими людьми з особливими потребами. Незважаючи на тенденції щодо покращення ситуації, в Україні, додаткове навчання та перенавчання часто залишається недоступним для людей, що потребують цього.

Таким чином, суспільство потребує загального розуміння вибору напрямку руху, який заснований на знаннях, навичках, компетенціях та інноваціях. Досягти успіху в цьому можна лише у випадку, якщо усвідомити необхідність у безперервному навчанні та творчому підході усіх учасників освіти до цього процесу. Саме вони допоможуть впоратися з вимогами, які висуває мінливе середовище.

УДК 37.017.4:331.101

ОСОБЕННОСТИ ОНЛАЙН ОБРАЗОВАНИЯ ПО ЭКОНОМИЧЕСКИМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ В УСЛОВИЯХ КАРАНТИНА

*Кучинский В.А., к.э.н., доцент
Перерва П.Г., д.э.н., профессор
pgpererva@gmail.com*

Национальный технический университет «ХПИ»

Практика образования университетских групп в условиях широкой пандемии коронавируса выработала систему проведения учебных занятий онлайн с использованием информационных платформ. При этом университетская система и в первую очередь преподаватели и студенты оказались не готовы к внедрению дистанционного обучения в целом и в пределах учебно-практической части в частности. В качестве образовательной отрасли предлагается рассмотреть изучение экономических и менеджерских дисциплин.

Анализ опыта внедрения обучения в дистанционном режиме показал, что его эффективность зависит прежде всего от разработки инновационных методик и технологий, тогда как цифровые платформы, электронные и бумажные образовательные ресурсы являются средствами обучения, которые помогают наладить и организовывать этот процесс.